occurrentẽ. Facit. l. vnica. C. de ſup indicto.
Eſt ⁊ alia diſtinctio. Greg. ſuper illud. Iſa.
xxxiij. qui excutit manũ ſuaʒ ab omni munere
ꝙ triplex eſt. Munus a manu ab obſeq̃o ⁊ li-
gua de quo. j. ſymonia. v. in prin.

Murmuratio ſm quãdã apoſtillam ſup illud Sapiẽtie primo. Cuſtodite vos a murmuratõe. Eſt quedã querela cũ impaciẽtia in his que homo deberet paciẽter ferre. ⁊ cõmittit aliquãdo contra deuʒ ꝑ diſplicentiã eo ꝙ nõ tribuat ꝓſperitateʒ vł aduerſitatẽ ſm merita hominũ vel qꝛ immittit tribulatões vel nõ regit mũdũ mõ noſtro ⁊ tamẽ iniuſte. qꝛ Iere. xi. Iuſtus quideʒ tu es dñe ſi diſputẽ tecũ. licet nobis ſint occulta talia iudicia. Aliquãdo eſt ↄtra ꝑlatos. de quibus dicit. xc. di. Alienus ſit a fratrũ vnitate qui murmurauerat. ⁊ ideo apoſtolus. Ne murmurauerítis ⁊c. ꝑme. cor. ij. ⁊ qñ ſit peccatũ mortale. dic ꝙ tũc qñ ex ipa ſit ↄtra aliquod p̃ceptũ dei. puta qꝛ dicit vel credit deum iniuſtũ vel iudicat temerarie ⁊ hmõi.

Mutilatio quid ſit. vide. s. homicidium. v. §. vi.

Mutus per ſigna p̃t petere ſacramenta ⁊ ei ſunt danda. xxvi. q. vi. qui recedunt. ⁊ c. ſe.

i ¶ Utrũ poſſit ↄtrahere matrimoniũ. vide. s. matrimoniũ. ij. §. iiij. ⁊ matrimoniũ. iij. impedimento. xviij.

Mutuum eſt qđ de meo fit tuum. ff. ſi cer. pe. l. ij.

i In quibus rebus cõſiſtit ꝓprie mutuum. R. ꝙ in rebus q̃ conſiſtunt in numero vt pecunia ⁊ hmõi pondere. vt maſſa auri. vł argenti. ⁊ hmõi. vel menſura. vt vinũ. oleũ. triticũ. ⁊ que vſu cõſumunt. vt. in. d. l. ij. ⁊ inſti. qui. mo. contrahit obligatio. in ꝑn. Dñ Rodo. menſurã reſtringit ad menſurã qua grana vel liquida menſurant nõ ad illã qua pãni vł terre. Et aduerte qꝛ debet dari mutuũ vt reddat nõ eadẽ res in numero ſed ſimilis in genere ſiue tantũdẽ ⁊ eiuſdẽ vtilitatis ⁊ p̃cij ⁊ eodem modo. Dñ ſi dedit pecuniã. nõ illã reſtituet ſed ſimilẽ. ⁊ hmõi. aliter trãſiret vł in comodatũ. aut depoſitũ. vel aliũ cõtractũ. l. ij. ff. de ↄtrahen. emp. ⁊ l. ij. ff. ſi cer. pe. Et nota ꝙ hic nõ accipit genus ſm porphiriũ. ſed ponit ſpecialiter ꝓ quibuſdã rebus q̃ ↄſiſtũt in numero. pondere ⁊ mẽſura. Dñ tenet Azo ꝙ ſi quis mutuo dediſſet pondus argenti ⁊ reciperet pecuniã ad numerũ ꝙ ẽ mutuũ ſi pecunia ſit argentea. qꝛ idẽ genus reddit ⁊ tantũdẽ facit. l. i. §. vlti. ff. de auro ⁊ argen. lega. et ꝓpterea ſi res mutuata perit periculũ ẽ mutuum accipiẽtis etiã ſi caſu fortuito. l. incendiũ. C. ſi cer. pe. inſti. qui. mo. re cõtrahi. obliga. § itẽ. Secus ſi data eſſet pecunia in burſa conſignata. qꝛ nõ ẽ mutuũ. l. ſi ab initio. ff. ſi cer. pe. oportet ergo ꝙ tradatur vt ſit accipiẽtis mutuũ nõ cõſignata aliter nõ erit mutuũ.

2 ¶ Utrũ dare mutuũ petẽti ſit de p̃cepto. R. ſm. Sco. in. iiij. di. xv. ꝙ habẽs pecuniã ſibi ꝓ aliquo tp̃e inutilẽ mortaliter peccat ſi eã nõ mutuat indigẽti ⁊ petenti. qꝛ facit cõtra p̃ceptũ nature ⁊ xp̃i. Lu. vi. mutuũ date. ⁊ Mat. v. Sed ſi ei eſſet vtilis puta negociando vł aliud de ea faciendo tũc diſtingue ſm ꝙ. s. dixi. de elemoſyna. §. i. quõ ẽ de p̃cepto ⁊ ſm illaʒ diſtinctõʒ a fortiori dic de mutuo qđ no.

3 ¶ Quomodo in mutuo ſit vſura. vide. j. vſura. ꝑmo ꝑ totum.

Naufragium eſt naue fracta ſubmerſio rerũ ⁊ corporũ qđ plerũq; caſu fortuito ↄtingit ꝓpter vim tẽpeſtatis vł fluminis. l. d̾ pcatõ. ⁊ ꝑ torũ. ff. ad. l. ro. d̾ iac.

i ¶ Utrũ rapiẽtes aliquid de naufragio teneant. R. ꝙ ſic ad reſtitutõʒ. nec excuſat aliq̃ cõſuetudo. d. l. de pcatio. ⁊. ff. d̾ incẽ. rui. ⁊ nau. l. ſi quis ex naufragio. nec excuſant a peccato mortali ſi rapiũt intẽtõe retinendi. nec excuſant ex aliquo p̃cepto. qꝛ cõtra p̃ceptũ dei. leuitici. xix. Diliges ꝓximum tuuʒ ſicut teip̃m. Ep̃s aut alius ꝑlatus debet deponi. Laicus anathematizari. xxiiij. q. ij. illi qui ⁊ de treuga. c. innouamus. ſm leges infra annũ in quadruplũ. Poſt annũ in ſimplũ puniũtur. l. i. in ꝑn. ff. de incen. rui. nau. Et hoc verũ niſi ſint nauigia q̃ exercẽt piracticã prauitatẽ. vł niſi xp̃iano nomini inimica. vt in ↄſti. Fede. ad decus. §. nauigia. C. de furtis. aut. nauigia.

2 ¶ Quid de dominis qui cõueniũt cum nautis de certa quantitate danda ne dep̄hendent in naufragio. R. ꝙ tenẽt reſtituere quicq̃d hac de cauſa accipiũt. niſi ſpontanea liberalitate eis daretur. ſm Rodo. bene liceret ſtatutũ quo quis lucrat tm̃ ꝓ rebus recuperatis in mari naufragijs. intellige ſi fit ꝓpter vtilitatem naufragoꝝ qui aliter ñ recuperarẽt res ſuas ſed perirent in mari.

3 ¶ Utrũ inueniens res ꝓiactatas in mari vł ex naufragio teneatur eas reſtituere. R. Pa. in c. cum dilecti. de accuſa. ꝙ aut erant ꝓ o derelictis. ⁊ ſic fiunt capiẽtis. quia quod in nullius bonis eſt efficitur naturali ratione capientis inſti. de re. diui. Si vero non erant pro

derelictis. ſed fuerunt ꝓiecte vt euaderēt pe-
riculum maris. tunc cū ꝓijciens remaneat do
minus eas occupans animo retinendi cōmit
tit furtum. vt in glo. d. c. cum dilecti. ⁊. l. qua
ratione. §. vlti. in fi. ff. de acquiren. re. domi.
⁊ eſt excommunicatus. vt in. c. excōmunicatō
ni de rapto. ſi nō reſtituit q̄ primum poterit
Et q̄uis Io. an. ibidem dicat requiri moni
tionem anteq̄ incurrat excōmunicationem.
Tamē Panor. ibidem dicit ꝙ quo ad deū et
conſciētiā eſt excōmunicatus. ſi q̄primū po-
terit reſtituere ñ faciat. ⁊ multo fortius hoc
habet locū in his qui rapiūt violēter res nau
fragoꝝ. Si autem ſimpliciter accepit non cō
ſiderando an eſſent derelicte. vel ne excuſanť
a furto. vt ē tex. no. in. l. falſus. §. ſi iactū. ff. de
fur. Et etiam ego credo ab excōmunicatione.
ar. d. l. falſus. ⁊ his que no. Io. an. in. c. quan
te. de ſen. excō. in nouella. De quo vide. s. in-
uenta. in ꝓn. ⁊ limita vt ibi.
4 ¶ Sed queriť an ſit ꝓſumendum ꝙ tales res
ſint ꝓ derelictis. R. idem Pa. vbi. s. ꝙ excō-
iecturis poteſt ꝓſumi. Nam ſi librū obtuſum
pannis ⁊ bene ſigillatim ꝓijcit preſumitur nō
habuiſſe ꝓ derelicto. ſecus ſi apertum. ⁊ ſic in
ſimilibus. Similiter quando non ſtatim que
ſiuit. de quo. s. inuenta. in. ꝓn.

Nauta caupo ⁊ ſtabularius tenentur
de leuiſſima culpa. non ꝺ caſu. l. ⁊ ita
§. at hoc edicto. ff. nau. ca. ⁊ ſta. ⁊ di-
ciť nauta qui nauem exercet. non remiger. vt.
l. i. eo. ti. §. nautam. Similiter caupo. ⁊ ſtabu-
larius qui hic exercēt. ⁊ inſtitores eoꝝ. vt in
d. l. i. §. fi. Nec obſtat. l. i. §. ſi veſtimenta. ff. ꝺ
poſiti. vbi depoſitarius non tenetur niſi de le
ui culpa. quia eſt ſpeciale in iſtis vt teneantur
de leuiſſima culpa. Si ego in conſcientia non
credo teneanť niſi de leui. vt. ff. nau. ca. ⁊ ſta.
l. nauta. Et dicta. l. ⁊ ita loquiť in odiū taliū
qui ſolent fraudē facere. vt ibi patet. §. at hoc
edicto. Et ideo cū fundet ſe ſuper preſumpti
one nō habebit locū in cōſciētia. niſi ſpeciali
ter accepiſſet mercedē ꝓ cuſtodia. vt. s. loca-
tio. §. xxiij. vel niſi qñ res requirebat diligen-
tiſſimā cuſtodiā quā ſciēter accepit cuſtodiē-
dā. q2 ſic tenetur de leuiſſima.
1 ¶ Sed quomodo ꝓbatur datum tali in pecu-
nia. R. ꝙ ſi conſueuit portare talē quātitatē
pecunie. tūc crediť ſuo iuramento. al's nō. ni-
ſi q̄tenus ꝓbet. ar. ff. de re. mi. l. non oīs. §. a
barbaris. nā talis debet numerare pecuniam
in conſpectu hoſpitis. ff. depo. l. i. §. ſi ciſta.
2 ¶ Vtrū naute ⁊ ꝓſtati dantes claues camere
domino deponenti excuſentur ſi ꝓdatur. R.
ſm glo. in. l. debet. ff. nau. ca. ſta. §. itē ſi predi
xerit. ꝙ ſi a ꝓncipio dedit claues ⁊ ꝓdixit ꝙ
nolebat teneri excuſať. al's nō. Similiter tene
tur qñ a ꝓncipio nō dedit claues ſed poſtea.
licet ꝓdixerit ꝑ. l. ſicut. C. de act. ⁊ ob. niſi il-
le expſſe conſenſit nolle illū teneri.
¶ Vtrū ꝓſtati habeant locum in eo qui hoſpi 3
tatur aliquem nō tanq̄ caupo ſed ſicut ciuis
ſine mercede ſicut fit quādo rex venit in ciui-
tate aliqua ⁊ diſtribuit ſuos ꝑ domos. R. ꝙ
nō. vt. l. fi. ff. ſi menſor fa. mo. dix. ⁊ ar. ff. de al-
leato. l. i. §. item notandū. ⁊ ideo ſi gratis fit
teneť ſolū de dolo ⁊ lata culpa.
¶ Vtrū naute poſſint ꝓponere res ſuas ꝺpo
ſitis qñ vtraſq̄ nō poteſt ſaluare. vide. s. co- 4
modatum. §. xviij.

Neceſſitas triplex. ꝓma ſine qua vi-
ta corporalis ſuſtentari non poteſt ⁊
de hac dicitur ꝓme. Io. iij. Qui ha-
buerit ſubſtantiam huius mundi ⁊ viderit fra
trem ſuum neceſſitatem habere ⁊c. Secunda
neceſſitas dicitur oportuna. ſine qua vita co
mode ſuſtentari non poteſt. ⁊ ad hanc remo-
uendam in ꝓximo quilibet ex pietate deduciť
ad ro. xij. neceſſitatibus ſanctorum cōmuni-
cātes. de quo dic. vt. s. auaritia. §. iij. Tertia
eſt ꝓficua ſine qua vtiliter vita nō ſuſtentatur
vtputa habēdi libros ꝓ ſtudendo. ⁊ hmōi. ad
quam ſuccurrēdā perfectio amoris inflamat
ꝓ ꝓma neceſſitate ſecunda ⁊ tertia. licet men
dicare penſatis circumſtātijs. Et eccleſiaſti
ci poſſūt redditus habere eccleſiaſticos. al's
nō. niſi cū dānatōne ſm Henri. de gādauo. in
iiij. quoli. q. xxvi. Et ſic intellige glo. in. c. ꝓca
rie. ⁊. c. ſe. x. q. ij.
¶ Vtrū illud quod dicitur neceſſitas facit li 1
citum ⁊ nō ſubijcitur legi. in. c. licet. de ferijs
intelligať de ꝓma ſolū. R. ꝙ de ꝓma ſolū ⁊ h̄
intellige qñ tale quid qđ ē contra legē nō eſt
malū de ſe. vtputa q2 ex aliqua circūſtātia ꝓt
licite fieri. q2 tali neceſſitate occurrēte nō re
quiritur alia diſpenſatio. ſed ꝓpria auctorita
te quis poteſt contrauenire. Similiter dic ꝓ
ſecunda neceſſitate dūmodo recōpenſatio a-
liqua fiat. ſicut dicit do. Anto. in. c. i. de ferijſ
ꝙ licet doctoribus conſulere pro forenſibus
in feſto dūmō aliquā elemoſinā in recōpēſa-
tōꝫ faciant. Facit glo. in. ca. preſbiter. in ver
bo denarium. octogeſimaſecunda diſtinctio
ne. ⁊ melius dictum. c. licet. ſed ego credo ſit
tutius habere diſpenſatiōes a prelato in iſta
ſcđa. In tertia vero neceſſitate omnino re-

quiriť diſpēſatio. aliter nō faceret licitū. Et
ſm hoc intellige glo. in. l. i. §. cū in eadē. ff. ad.
l. ro. de iactu. q̄ dicit ꝙ tpe neceſſitatis oīa
ſūt cōicāda. ⁊ ꝙ ibi dixit Ange. ſ. ꝙ tpe cari-
ſtie ſi mēdicus fureť panē nō incidere inpenā
facit. c. iij. de fur. ⁊ ſūa. q̄ loquunť de neceſſi-
tate. q2 aliqn̄ de pīma aliqn̄ de alijs.

Negligentia eſt omiſſio alicuius qđ
fieri debet ⁊ poteſt. vn̄ nō pt eſſe ne-
glētia. vbi quis nō ē in mora. de elec.
c. vlti. ⁊ nō ꝯceſ. pbē. c. q2 diuerſitatē. no. in. c.
ſi ꝯpromiſſarius. in pnci. de elec. li. vi. Et ideo
aliqn̄ negligentia d2 lata culpa. vn̄. ff. man. l.
ſi fideiuſſor. in pn. diciť diſſoluta negligentia
ꝓpe dolū ē. i. lata culpa. Et qn̄ dicať lata cul-
pa. no. in. l. nomina. C. arbi. tute. cū ſuis con-
cor. ⁊. s. culpa in pn. Nomine etiā negligētie
ſimpliciter venit leuis culpa etiā ⁊ leuiſſima
vt pz in. c. pallegatis. facit. xxviij. di. c. de ſi-
racuſane. ⁊. c. cū ex eo. in fi. ⁊. c. ꝯmiſſa. §. por
ro. de ele. li. vi. ⁊ hoc ē qn̄ quis teneť de leui ꝉ
leuiſſima culpa. alr̄ nō. Nomīe vero negligē-
tie magne venit lata culpa. vt. ff. de act. ⁊ ob.
l. i. §. is quoq3 apud. vbi tex. quaſi aptus. Ali-
quando vero includit dolū. ſ. cū lex imponit
penā negligēti. q2 tūc ſub negligēte includit
doloſam negligentiā. vt no. Ho. in. d. c. ſi cō-
promiſſarius.

1 Utrū negligētia ſit peccatū mortale. R.
ꝙ ſi quis omittit ex negligētia facere illa ad
que teneť de pcepto vꝉ ex officio in his vbi ꝓ-
ſať notabile damnū ſibi cōmiſſoꝝ. ſic ē mor-
tale peccatū de ſui natura. Et hoc nulli dubi-
um in his q̄ ſunt de iure diuino pcepta. vꝉ ex
officio cōmiſſa. In his aūt q̄ ſunt de iure po-
ſitiuo ſolū. nō credo ſꝑ ſit mortale. niſi inclu-
dat in ſe dolū vꝉ cōtēptū. vt. s. pz in. ti. d in-
obediētia. Et ſic intellige ⁊ limita glo. in. ca.
ea q̄. de offi. archi. ⁊. lxxxi. di. c. dictū. ⁊. xi. q.
iij. placuit. xij. q. ij. indigne. In alijs aūt q̄ nō
ſūt de pcepto. negligētia cōiter ē veniale pec-
catū. vt pz. xxv. di. §. alr̄ ea demū. ⁊ h̄ verū ni-
ſi faciat totaliter excedere a charitate dei. q2
eē ſic eēt mortale pctm̄ ſm Tho. xxij. q. liiij.

2 Utrū teneať ad reſtitutōem de dāno dato
ꝓximo ex negligētia in officio ſuo vꝉ alio ope
vide. s. culpa. §. vi.

Negocium ſeculare quid ē. R. ꝙ cū
ſit multiplex nō pt diffiniri. ſed ex ali-
quoꝝ enumeratōne poſſumus alia ſi-
milia iudicare ſicut fit. xxv. di. §. criminis ap
pellatio. ⁊. xxiij. q. v. de liguribus. ⁊ ex̄ ne cle.
vꝉ mo. c. i. d2 ergo negociū ſeculare. pmo cum

q̄d plus iuſto appetiť. qđ turpe lucrū ē. Itē ⁊
munera iniuſta accipe ꝉ dare. Et vniuerſaliť
oīa ꝑ q̄ hō ſeculariter viuit in aliq̄ peccato.
d2 ſeculare negociū. h̄ pz in. d. c. i. Itē d2 ſe-
culare negociū mercācia ſeu negociatō. Itē
oē qđ fit ꝑ lucrādo. ſic artes. ꝓcuratōes carū
⁊ negocioꝝ factōes. ⁊ hmōi. Vn̄ diciť nego-
ciū q̄ſi negās ociū. d ver. ſig. c. forus. §. ꝯſtat.
⁊ ꝓſeculare q2 ſecularib⁹ reb⁹ habēdis īpedi-
tur. Uel ſm gl. in ſū. xxi. q. iij. d2. Primo pro
mercācia. Scđo ꝓ cauſis ſecularibus tractā-
dis. Tertio ꝓ adminiſtratōe rerū ſeculariū. d
hoc habes. s. clericus. ix. §. i.

Que negocia ſecularia ꝓhibenť. R. ꝙ ſecu- 1
laribus ꝓhibenť illa q̄ ſine mortali fieri n̄ pn̄t.
Sed clericis ⁊ religioſis ſunt interdicta mul
ta. vt pz in. d. c. i. ⁊ habes. s. clericus. ix.

Utrū negociatio q̄ ꝯſiſtit in vēdēdo ⁊ emē- 2
do. q̄ alio mō vſitatiori d2 mercācia ſit licita
R. Alex. in tertia pte ſūme. tractatu de iudi-
cialibus. cū q̄ ꝯcor. Inno. ī. c. i. ne cle. vꝉ mo.
⁊ Io. an. in. d. rubrica. ⁊ Pa. in. d. c. i. ꝙ d ſe
nō ē mala nec illicita. Pz pt eē illicita ratiōe
circūſtātie. cāe. ꝑſone. modi. tpis. loci. ꝯmer-
cij. Ex circūſtantia cauſe. ſ. qn̄ ꝓpter cupidita
tē vꝉ aliqđ aliud malū fit. ⁊ ſic tale peccatū ē
qualis finis ꝑ quē fit. Vn̄ ille q̄ negociādo in
tēdit lucrū tanq3 vltimū finē. ⁊ cupit ſine la-
bore ⁊ ſollicitudine ex auaritia diuitias ꝯgre
gare eijcieť d tēplo paradiſi ſm Alex. ⁊ ſic pz
ꝙ efficiť mortale peccatū ei. Negociari autē
ꝓpť ꝓpriā neceſſitatē ꝉ pietatē. ſ. ad diſpēſan-
dū in pios vſus lucrū. ꝉ ꝓpť reipublice vtilita
tē. vꝉ ꝓximi ē cā legitīa. q̄ facit vt ſit ſine pec
cato aliť n̄. Circūſtātia ꝑſone facit illicitā. ſ.
ſi ē cleric⁹ ꝉ religioſus. d q. s. cleric⁹. ix. Opor
tet ḡ ſit ſecularis q̄ negociator d3 eē. Ex cir-
cūſtātia modi ſit illicita. ſ. qn̄ exerceť vel cum
dolo vꝉ cū mēdacijs vꝉ alijs pactis ſeu ꝑiurijſ
Et ſi ſūt peccata mortalia. ſicut mēdaciū qđ
diciť intētōe dcipiēdi ꝓximū etiā in magna re
ſi poſſet ꝉ ꝑiuriū. ſic negociatō ē mortale pec
catū Itē ex circūſtātia tpiſ. ſ. feſtiui ab ecc̄ia
pcepti. de q̄ dic vt. s. ferie. §. xxi. Itē ex circū
ſtātia loci. ſ. diuino cultui deputati. ſic ē eccle
ſia ꝉ cimiteriū In ecc̄ia em̄ n̄ pt fieri ſine pec
cato mortali niſi magna neceſſitaſ excuſet. vt
pz ꝑ. c. dec3 domū dei. de imu. ec. li. vi. iūcto. c
relinq̄ nolum⁹. de cu. eucharistie. Et h̄ intelli-
ge de actuali ꝯtractōe rerū q̄ ſine ſtrepitu fie
ri nō pt. Sec⁹ eēt in vēditōe cādelaꝝ q̄ ſine ſtre
bis fit. Aut in cōuētōe alicuius rei emēde vel
vendende poſtea. q2 nō eſſet mortale peccatū

Item ex circũſtantia cõmercij. ꝙ quidē ē dã
noſum rei publice. ſicut cũ q̇s emit vilius: vt
carius vendat ⁊ cũ dãno reipublice. ſicut ſũt
illi qui totũ granũ emũt. vł omnes merces et
hmõi. vt poſtea vēdãt modo ſuo. Si vero cõ-
mertiũ ē vtile reipublice. ſicut illud quo mer
ces portant̃ de terra vbi habũdant ad aliam
vbi deficiũt. vel illud quo de vna re fit alia ſi
cut faciũt artifices de lana pannũ. de cera cã
delas. ⁊ hmõi. vel illud quo quis cõſeruat res
quas emit vt vendat tp̄e debito. eo qꝛ quilibꝫ
nõ p̄t ſtatim emere. ſic iſtis licet negociari ſi
alie circũſtantie adſunt. Alijs aũt ē dãnatio-
nis. ⁊ de his loquit̃ Criſo'. lxxxviij. di. eijciēs
⁊ no. Sco. in. iiij. xv. diſt. q. ij. ar. ij.

3 Utrũ ille qui carius vendit q̄ꝫ emit in eodē
loco licite hꝰ facere poſſit. R. Alex. vbi. s. ti-
tu. de legibus: ꝙ ſi id ꝓ ſe emit ⁊ poſtea ꝓceſ-
ſu tp̄is nõ indiget. licite vēdere p̄t. ꝓ p̄cio oc-
currenti. q̄uis ſit carius q̄ꝫ qñ emit. qꝛ nõ ad
hoc emit ⁊ lucrũ aduenit ratõe tp̄is. Si vero
emit vt vēderet tp̄e quo carius erit ſic ſi fecit
ꝓ vtilitate terre ſue. ſ. ne homines poſtea indi
gerent ⁊ nõ inuenirēt. ⁊ ip̄e aliquid lucraret̃
ꝓ ſua ſuſtentatõe ⁊ ſue familie. vel ſi ſ a caſu a-
liquid emit ꝓ bono foro. ⁊ poſtea inuenit qui
illud vult emere ꝓ cariori. ⁊ concurrant ea q̄
dico. s. emptio. §. vij. cũ alijs circũſtãtijs p̄di
ctis hic. ſic licet laicis ſed nõ clericis. Si aũt
fecit ſolũ vt lucraret̃ ſine aliqua vtilitate rei
publice. imo potius cũ dãno. ſic peccat mor-
taliter. vt patet ꝑ dictũ. c. eijciēs. ⁊ de iſtis in
tellige illud. c. quicũqꝫ tēpore. xiiij. q. iiij. vbi
turpe lucrũ dicit̃ tēpore vindemie vilius eme
re vt carius vendat. iſtis concordat. Hugo. ⁊
Lau. xiiij. q. iiij. ſi quis. ⁊ Tho. xxij. q. lxxvij. ⁊
Pa. in. c. i. ne cle. vł mo. Nõ tñ tenetur adre-
ſtitutõem talis turpis lucri de neceſſitate. ſꝫ
de conſilio ſm̃ Rodo. Niſi forte fuiſſet cauſa
talis excreſcentie. puta qꝛ totũ emit vt cari-
us poſtea poſſet vendere. qꝛ ſic teneret̃ ad re
ſtitutõeꝫ damnificatis. ſi tale dãnũ al's nõ oc
curriſſet. Quid de artificibus qui faciũt ar-
tē que nõ eſt niſi ad malũ. vide. s. ars.

Neophitus dicit̃ nouus in fide vł re
ligiõe. vt. xlviij. di. c. qm̃. ⁊. c. ſicut

1 Utrũ neophitus in fide poſſit or-
dinari. R. ꝙ non etiã ad minores ordines. vt
patet in. §. i. ⁊. d. c. qm̃. ea. di.

Nigromancia vide. j. ſortilegiũ.

Nominatim quis dicit̃ interdictus
vel excõicatus. R. Pa. in. c. in latera
nenſi. de p̄. ꝙ vbi agit̃ de pena incurrēda ip̄o
iure. ſic nõ dicit̃ quis nominatim. niſi exp̄ma
tur eius ꝓpriũ nomē qꝛ hac importat ethimo
logia vocabuli. ⁊ in iſtis odioſis nõ ē' recedē
dum a ꝓpria ſignificatiõe verborũ. niſi de mē
te conſtet. vt in. c. ſtatutum. de elec. li. vi. Niſi
circũſtantie ſint ita exp̄ſſe ⁊ ſtricte ꝙ ex toto
important vices ꝓprij nominis. facit ꝓ hoc. l.
ij. ff. de li. ⁊ poſtu. ⁊ inſti. de exhe. libe. §. nomi
natim. ⁊ in. l. quotiēs. §. ſi quis nomē. ff. d̄ he-
re. inſti. facit. l. certũ. ff. ſi cer. pe. vt puta dicit̃
filius petri qui nõ habet niſi vnicum filium ⁊
hmõi. Et ſic intellige ⁊ limita. Inno. in. d. c.
in lateranñ. hoc etiaꝫ ſequit̃ gl. ⁊ Inno. in cle.
i. de vi. ⁊ ho. cle. in verbo nominatim. Si ve-
ro nõ agitur de pena incurrēda ip̄o facto. tũc
etiã dicit̃ nominatim exp̄ſſus. qui ꝑ circũſtan-
tias nõ ſic ſtrictas exprimitur. Et ſic intelli-
ge ⁊ limita glo. ⁊ Pa. in cle. i. de vit. ⁊ hone.
cle. in ver. noĩatim. et glo. in. c. cõſtitutõem. d̄
ſen. excõ. lib. vi. Puta ſi diceret̃ magiſter car
pentarius talis loci. iunior. ⁊ hmõi. qđ no. be
ne. Et ad glo. in. c. a nobis. el. i. de ſen. excõm.
quã videt̃ ſequi cõiter do. dic ꝙ intelligitur
ꝙ ita ſunt excõicati. quaſi noĩatim fuiſſent ex
p̄ſſi ſed nõ ꝙ dicant̃ nominatim excõmunica
ti. qꝛ quis p̄t excõicari. licet nõ nominet̃

Notarius vide tabellio.

Notorium dicitur triplex ſm̃ glo. in
c. veſtra. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ ibi. Pa.
ſequitur. ſ. notorium preſumptionis. ⁊ iſtud ē
quando ius vehementer aliquid preſumit. vt
in filiatiõe que excõmunicaturis a iure indu
ctis dicitur notoria. ⁊ idem eſt iſtud notoriũ
ſicut preſumptio iuris. Secundum eſt notori
um iuris. quia in iure ſiue in iudicio. orit̃ ſicut
cum quis conuincitur in iudicio. vel ſpõte cõ
fitetur. vł ꝑ ſententiã cõdemnatur in iudicio
Tertium eſt notorium facti. ⁊ iſtud eſt cũ po
pulus eſt teſtis alicuius facti. ⁊ non eſt locus
inficiationi. vt notat Archidi. ij. q. i. de mani
feſta. ⁊ bonus tex. in. c. cum dilecto. d̄ pur. ca.
Et dicitur notorium facti clara ⁊ famoſa lo-
cutio. ex euidentia rei ſurgens. que tergiuer-
ſatione aliqua celari non poteſt. vt probatur
in. c. tua. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊. c. euiddentia. d̄
accu. Et iſtud notorium facti eſt triplex. Pri
mum facti permanentis vt ꝙ palatium domi
norum eſt in platea. ⁊ ſic dcitur notoriũ qua
ſi res nota omnibus volentibus videre eã. fa
cit aut̃. qui ſemel. C. quomodo et qñ iu. et. d.
c. euidētia. Scðm ē facti tranſeuntis et nõ re
deuntis. vt ſi in conſpectu populi ſit aliquis
interfectus. ſimiliter vox p̄conis. quia noto-

rīū eſt ꝑ tunc. nō ꝑ nunc. ⁊ ſic intellige qđ no: glo. in dicta auť. qui ſemel. Tertiū eſt facti in
terpolati. exemplū in eo qui paratus ē muta
re ſubviuris. ⁊ de meretrice q̃ nō ſemꝑ mutu
at vel peccat. Sed Bar. poſt Jaco. de butri.
in. l. ciues. C. de appel. dicit ꝙ notoriū ē ꝙ ha
bet actū ꝑmanente. vt edicta in albo p̄torio.
⁊ ꝙ in platea ē palatiū dominoꝝ. Illa autē
que nūꝙ͂ habuerūt actū ꝑmanente vt vox p̄
conia. ⁊ hmōi. nō pn̄t tranſire in notoriū. ſed
bene in manifeſtum.
1 Sed quot hominū ſcientia requirit̃, ad fa
ciendū notoriū facti. R. fuerūt varie opinio
nes. Sꝫ mihi placet opinio glo. in. d. c. de ma
nifeſta. que dicit ſufficere ſciētiā. x. hominum
ad minus. Quā ſic ītelligo. vt colligo ex Pa.
in. d. ca. veſtra. ꝙ ſi vicinia nō hꝫ. x. homines
ſeu ꝑſonas nō p̄t oriri notoriū. Si vero hꝫ. x.
ꝑſonas ſolū oportet oēs ſciāt. ſi autem ha
bet plus oportet ꝙ omnes ſciāt vł maior ps
⁊ illa ps nō ſit minor. x. ꝑſonis. Et ꝙ talis vi
cinia faciat notoriū. habes bonū tex. in. d. ca.
cū dilecto. Et ſic patet ꝙ nō requirit̃ ſciētia
2 totius populi. vt volūt aliqui.
Utrū in notorijs ſit ordo ſeruādus iuris.
R. Pa. in. d. c. veſtra. ꝙ vbi agit̃ de conſan
guinitate ꝓbanda requirit̃. ſed in alijs nō ni
ſi ſola citatio. Et hoc intellige verū vbi ꝯſtat
ꝙ nulla defenſio cōpetit. vł p̄t cōpetere. Sed
vbi p̄t cōpetere ſic ē neceſſe ſeruare. ſed non
omnis ſolēnitas ſolita. Similiter requiritur
ꝓbatio notorij ꝑ duos teſtes ad minus. no. gl.
in. l. iij. ff. de teſti. niſi ſit notoriū facti perma
nentis. vt in. d. c. euidentia.

Nouale in ꝑuilegijs pijs locis cōceſ
ſis. intelligit̃ omnis ager de nouo ad
cultū redactus. de quo non extat me
moria ꝙ aliqn̄ fuiſſet cultus. de verb. ſigni. c.
quid ꝑ nouale.

Nouitius ꝓprie d̃r q̄ habitu religōis
accepto nōdū ꝑ aliquā ꝓfeſſiōꝫ aſtri
ctus experit̃ religionis auſteritatē
1 Quis poſſit eſſe nouitius ꝓprie. R. ꝙ qui
libet qui ē rationis capax. ⁊ pubes. xx. q. i. ꝑ
totū. ⁊ de regu. c. cū ſimus. ⁊ quilibet qui p̄t
eſſe religioſus ⁊ quis ſit. vide. j. religioſus. §.
iiij. Vn̄ lꝫ ante annos pubertatis. vł oblatus
a parētibus. aut alias q̄s poſſit ſuſcipere ha
bitū. tn̄ ꝓprie nō ē nouitius. q̃ expiri nō p̄t q̄d
ſit caſtitas. nec malitia p̄t ſupplere etatē. vt ī
c. ad noſtrā. ⁊. c. ſignificatum. de regu. ⁊ ideo
oportet. ꝯpleuerit. xiiij. annū maſculus. femi
na vero. xij.

Per quantū tps dꝫ q̄s eſſe nouitius. R. ꝙ 2
regulariter ꝑ annū. vt in. c. cōſaldus. xvij. q. ij
⁊ in. c. ad apꝉicā. de regu. Tn̄ q̃ iſtud tps dat̃
in fauorē nouicij. vt expiat̃. ⁊ ſimiliter mona
ſterij. vt ꝓbēt ſi ꝑ eis ꝯuenit. Ideo p̄lato cuꝫ
ꝯuentu ꝯſcientie. ⁊ interueniēte volūtate no
uicij p̄t ante annū ꝓfiteri. ⁊ tꝫ ꝓfeſſio. lꝫ male
faciāt p̄lati ſi ſine magna diſcretōe hoc faci
ant. vt. in. d. c. ad apꝉicā. Fallit hoc in mona
chis q̄ hn̄t mōaſteria in inſulis multū rigidis
q̄bus ꝓhibet̃ ne ante. xviij. ān̄ aliquē recipi
ant ad ꝓfeſſionē. vt in. c. q̃ in inſulis. de ſta.
re. Quā q̄dē ꝓhibitionē Jo. an. ⁊ pꝰ eū Pa.
in. d. c. q̃ in inſulis extēdūt ad fratres mino
res. ⁊ p̄dicatores vt nō recipiāt ad ꝓfeſſionē
aliquē ante. xviij. annū. ⁊ placet mihi ꝑ idē
ꝑitatē rōis expꝛſſe. vbi dꝫ fieri extēſio legis.
vt. s. dixi. lex. §. vi. Etiā fallit in oībus mēdi
cātibus. qui nō pn̄t recipere ante annū ꝯple
tū ꝓbatōis ad ꝓfeſſionē. vt in. d. c. nō ſolū. ⁊. c
ꝯſtitutōem. de regula. li. vi.
Sed quid ſi quis nō obſtāte ꝓhibitōe reci 3
piat̃ ad ꝓfeſſiōem ante annū ꝓbatōnis. vł an
te tps debitū. R. ꝙ ſi q̄s recipiat̃ ad ꝓfeſſiōꝫ
ante annos pubertatis ꝓfeſſio nulla ē ipo iur̃
vt in dictis capitulis ad noſtrā. ⁊. c. ſignifica
tū. Et hoc in quacūꝙ͂ religiōe. Si vero q̄s re
cipiat̃ ante. xviij. annū. vbi nō ē recipiendus.
Po. tenet ꝙ etiā nulla ſit ꝓfeſſio ꝓpter. d. c. q̃
in inſulis. ⁊ cōiter ip̄m recitādo trāſeūt doc.
⁊ facit ꝓ ſua opinione. l. nō dubiū. C. de legi.
⁊ regula que cōtra ius. de re. iu. li. vi. Pa. vi
det̃ dubie loqui. an ſit obligatus illi religiōi
quā ꝓfeſſus eſt tm̄. Sed tn̄ ꝙ ſaltem in gene
re ſit obligatus affirmat. Sed ego credo ꝙ n̄
religioni in genere. ſed in ſpecie illi quam ꝓ
feſſus eſt obligatur. q̃ talis ꝓhibitio p̄ncipa
liter reſpicit fauorem ꝓfitentis. cui ipe p̄t re
nunciare. Et hoc iudicio meo aperte ꝓbatur
ꝑ. d. c. ad apoſtolicā: vbi patet ꝙ abbatibus
ꝓhibetur receptio ante annū. aliter nō puni
rent̃ faciētes ꝯ̄trium. ⁊ facta tenent. Et ſic ad
l. nō dubiū. ⁊ regulā q̄ contra ius. poteſt dici
ꝙ nō eſt nulla. quia alio iure ſuſtentat̃. ſ. d. c.
ad apoſtolicam. Si autem loquamur de pro
feſſione que fit ante annum probatōnis ſic te
net. vt dictum eſt. Niſi in religione mendicā
tium in qua profeſſio facta ante annum pro
bationis completum non obligat niſi religi
oni in genere. non autē illi quā quis ꝓfeſſus ē
ſm ꝙ infra dicā. Et illi tales q̄ receperūt ali
quē ſciēter peccauerūt mortalit̃. Et n̄ pn̄t am
plius ad ꝓfeſſiōem recipe. ⁊ vlterius dn̄t pu

niri pena que ꝓ grauioꝛibus culpis ſolet iniſtigi. vt in. d. c. nõ ſolum

4 ¶ Sed nũquid ſi durante ſuſpẽſione ꝑdicta recipiet aliũ ad ꝓfeſſionẽ efficiť irregularis. R. Ho. in. d. c. nõ ſolũ ꝙ ñ. q2 oportet ꝙ act9 qui fit poſt ſuſpenſionẽ ſit actus de attributis certo ordini. cuiuſmodi nõ eſt receptio ad ꝓfeſſionẽ. Igiť non erit irregularis. q̃uis aliq̃ dicãt ꝙ ſic. ⁊ non bene.

5 ¶ Sed quis poterit abſoluere a dicta ſuſpenſione. R. Ho. in. d. c. nõ ſolum. tenet ꝙ ſolus papa q2 cũ. c. nuꝑ. de ſen. ex. nõ habent locum in inferioribus epo. ⁊ iſti ſint exempti: Ergo cũ ab epo nõ poſſit abſolui neceſſe habent ire ad papã. Sed ego cũ teneã ꝙ. d. c. nuper. habeat locũ etiam in curato vt apte loquiť ideo poterũt abſolui a ꝑlatis ſuis. Et ſic cõcorda opiniões q̃ ſũt. in. d. c. nõ ſolũ. ⁊ recitat Ho. ſic diſtinguẽdo ꝙ. Aut ſuſpẽſio ẽ ad tꝑs. ⁊ ſolus papa abſoluit. nec hꝫ locũ. d. c. nuꝑ. Aut nõ ẽ ad tꝑs. ⁊ ſic hꝫ locũ. ⁊ hoc tene qđ ſequitur glo. ibidẽ de q̃ vide. s. abſolutio. i. §. iiij.

6 ¶ Utrũ ꝑdicta pena. c. nõ ſolũ. habeat locũ in monialibus ſancte Clare ⁊ ꝑdicatoꝝ. R. Ho. ꝙ ſic. cũ dño Lappo. ⁊ lꝫ ex ꝑuilegio habeãt ꝓpriũ. ⁊ nõ mẽdicẽt ꝑ hoc nõ tolliť quin ſint de ordine mẽdicãtiũ. nec ꝑuilegiũ in vno valet ad oĩa. Ḡ. õ limito de illis prime regule ſancte Clare. Sed de minoriſtis nõ credo cũ ex regula habeãt ꝓpriũ. Et attende ad eoꝝ regulã. an habeãt ꝓpriũ. ⁊ ſic nõ extẽdiť ad eas an nõ poſſint habere. ⁊ ſic extẽdiť. q̃uis ex ꝑuilegio habeant poſſeſſiones. vľ de facto non mendicent.

7 ¶ Quero qñ incipit ãnus ꝓbatiõis. R. ꝙ a die ⁊ hora impoſitõnis habitus. dũmodo ſit pubes quo ad alias religiones. ſed quo ad minores. ⁊ ꝑdicatores. ⁊ monaſteria in ſaluaticis inſulis oportet hẽant annũ. xvij. ɔpletum vt ptꝫ ꝑ ꝑdicta. c. ad noſtrã. c. ſignificatũ. ⁊. c q2 in inſulis.

8 ¶ Nũquid furioſus ꝑt eẽ nouitius. R. ꝙ nõ accipiendo nouiciatũ ꝓ anno ꝓbatiõis. vt de regu. c. ſicut tenor. Uñ ſi ſtetiſſet in religiõe ꝑ centũ annos nunq̃ꝫ poterit ꝓfiteri. ⁊ ſi ꝓfiteť ꝓfeſſio nulla eſt. ſicut nec matrimoniũ contrahere. vt. ff. de ſpon. l. furor. Nec ratificať ꝑ ratihabitionẽ poſtq̃ꝫ fuerit ſane mẽtis. Sic nec ꝓfeſſio facta ante annos pubertatis. niſi ꝑ delatõem habitus inducẽtis ꝓfeſſionẽ tacitã poſtq̃ꝫ ẽ ſane mentis. ⁊ cõpleuit annos pubertatis. aut ꝑ ꝓfeſſiõꝫ expꝛſſam ſe obligauerit. vt ptꝫ ꝑ. c. i. de voto. li. vi. facit. c. ſicut tenor. de regu. ⁊ placet mihi. q̃uis Ho. ⁊ cõiter eũ ſequẽtes videãť tenere. ꝙ ratificeť. ſi ñ ɔdicit. ſꝫ ꝑſeuerauerit poſtq̃ꝫ ẽ ſane mẽtis et pubes factus. ⁊ idẽ dicũt de impubere. ſed tu tene iſtud ꝑſeuerare. vt dixi cũ delatõe habitus inducẽtis ꝓfeſſionẽ tacitam.

¶ Utrũ nouicius poſſit exire. R. ꝙ ſic libere ſine omnia licẽtia. vt ptꝫ in. c. ſtatuimus. ð regu. ꝓpter verbũ libere nec incurrit in aliquã inhabilitatõem quo ad ordines vľ beneficia eccleſiaſtica vľ ſecularia ex tali egreſſu. patet hoc ex. c. poſtulaſti. de regu. Falliť hoc in illo q̃ ꝓfeſſus ẽ tacite. vt ptꝫ in. c. ſtatuimus. 9

¶ Quid de bonis que donauit religioni ante ingreſſũ. vľ in ipo ingreſſu. R. Pa. in. c. qđ a te. de cle. cõiuga. ꝙ ſi donauit oĩa. tũc in dubio videť donaſſe cauſa mortis. Unđ cauſa ceſſante ꝑ ꝓfeſſionẽ tacitã vľ expꝛſſam. reuocať inde recedendo. ar. l. feia. in fi. ꝑ. R. ff. de dona. cã mor. ⁊. l. nõ omnis. in ꝑn. ff. ſi cer. pe. Facit qđ no. Bar. in auť. ĩgreſſi. C. de ſa. ſan. eccle. Et idẽ dicit Bar. ibidẽ de illo cuius ꝓfeſſio non teneť q̃uis ꝓfitens crederet tenere qđ recuperabit. qđ ꝓbat ꝑ. l. ſi pater. ⁊. l. nec apud. C. ð here. inſti. vbi quis credẽs aliquẽ fratrẽ vľ filiũ. ⁊ hac cõtẽplatõe reliquit bona ſua. reperto cõtrario auferunť ab eo. ⁊ veniũt ad ſuccedẽtes ab inteſtato. vt. d. l. ſi pať Si vero nõ donauit omnia ſed aliqua ſolum. ⁊ ſic dico nõ videť donaſſe cã ingreſſus. ⁊ ideo nõ recuperabit. ar. eoꝝ q̃ habenť in. c. beneficiũ. ⁊. c. cõſtitutõem. de regu. li. vi. Et ſic limita ⁊ intellige Ho. ⁊ Pa. in. d. ca. ſtatuimus. q̃ videnť cõtrarij. Similiter nõ recuperat ſi donauit nõ cauſa ingreſſus. ſed ex interuallo. vt in. c. fi. de dona. ⁊. l. ꝑfecta donatio. C. de dona. que ſub modo. Idẽ dicit Bar. vbi. s. de illo qui ſciebat ꝓfeſſionẽ non tenere ꝙ donata nõ recuperabit. q2 videť donaſſe. l. cuius per errorẽ. ff. de re. iur. ⁊. l. cãpanus. ff. de ope. li. Et intellige quo ad iuris ꝑſumptionẽ ⁊ in dubio. Sed in cõſcientia vľ alio mõ vbi ꝑt ſciri ꝙ ſolũ donauit cã ingreſſus. ⁊ nõ alio mõ. ſic recuꝑabit q2 ſꝑ videť datũ cã mortis. 10

¶ Quid de bonis nouicij morientis añ ꝓfeſſiõꝫ tacitã vľ expꝛſſam. R. Cy. ⁊ multi aliq̃ doc. in. d. auť. ingreſſi. tenuerũt ꝙ debẽt ſpectare ad mõaſteriũ. q2 ibi moriẽdo vť mori vt mõach9 Idẽ tꝫ Do. An. in. c. in ꝑñtia. de ꝓba. Bar. in auť. ſi q̃ mulier. in fi. C. de ſac. ſan. ec. ꝓ ꝑfata o pi. alľ. c. fi. ð ſuc. ab ĩteſta. tñ ñ firmat ſꝫ diẽ reliquẽdũ cãoniſtis. pa. i. d. c. ĩ ꝑñtia. diſtiguit ⁊ bñ qđ aut intrãs expꝛſſe ɔtulit bõa ſua mo- 11

naſterio. Et ſic eſt vera opi. ꝑdictoꝝ qᷓ ſunt
monaſterij. ſi nō exp̄ſſe reuocauit. Si vero ex
preſſe nō cōtulit ſed ſimpliciter intrauit cau
ſa ꝓbatōis ſic ſuccedēt primiores ⁊ nō mona
ſteriū. Nā cū iſte ñ fuerit religioſ⁹ cū effectu
c. religioſo. de ſen. excō. li. vi. Bona eius nec
tacite nec exp̄ſſe trāſierūt in monaſteriū. p̄
ſertim cū adhuc haberet facultatē faciendi
teſtamentū. Ideo primiores ſuccedent.
12 ¶ Quomodo nouitius efficiꝰ tacite ꝓfeſſus.
R. ꝙ tribus modis efficiꝰ tacite ꝓfeſſus. Pri
mo ſm Jo. an. ⁊ do. Anto. ⁊ Pa. in. c. vidua
de regu. qñ ſe ingerit actibus qui ſolū cōueni
unt ꝓfeſſis de iure vel conſuetudine. ⁊ hoc fa
cit ex certa ſcientia. ſ. ſciens ſolū cōuenire ta
lē actū ꝓfeſſis. Itē ꝙ hoc faciat ſponte. ⁊ ñ
ex metu. Itē ꝙ ꝑ triduū in eodē ꝓpoſito pſe
ueret aut loco pſeuerante tridui ꝙ fecerit cū
habitu ꝓfeſſoꝝ diſtincto in forma ſciſſura vł
colore. Aliter vno iſtoꝝ deficiente. nō induci
tur ꝓfeſſio tacita. puta ſi facit neſciēs cōpe
tere ſolū ꝓfeſſis vel ex metu. vel ſine pſeuerā
tia tridui. dūmodo loco pſeuerātie tridui nō
ponaꝰ habitus ꝓfeſſoꝝ. qꝛ idem facit qᷓ tri
duū. Scdō induciꝰ tacita ꝓfeſſio ex delatōne
habitus ꝓfeſſorū. Dūmodo faciat primo ſciē
ter ſciēs ſolū cōuenire ꝓfeſſis. ⁊ ſciēs ꝙ ex ta
li hac aſſumptione de iure vł cōſuetudine in
duciꝰ ꝓfeſſio. ſm Inno. ⁊ do. Anto. Itē ſe
cūdo ꝙ habitus ꝓfeſſoꝝ ſit diſtinctus in co
lore vel forma aut ſciſſura. Tertio ꝙ ſponte.
Quarto ꝙ deꝰ ei ab eo qui pt incorporare re
ligioni. Aut eo conſentiēte accipiaꝰ ſm Pa.
in. d. c. vidua. ⁊ facit. c. porrectuȝ. de regula.
Quinto ꝙ deꝰ pſeuerantia tridui in eius de
latōe. ⁊ ſic intellige. c. inſtitutionē. in fi. de re
gu. li. vi. Quidam tñ excipiūt duos caſus in
quibus nō requiriꝰ iſtud quintū. ſ. pſeuerātia
tridui. Primus ſi in infirmitate ſuſcipiꝰ. Fa
cit. c. ſicut. el. ſecūdo. de regu. Et ſecūdus qñ
quis p̄us vouerat intrare ⁊ intrando ſuſcipit
habitū ꝓfeſſoꝝ. Pa. vero. in. c. ad noſtrā ꝺ re
gula. dubitat ꝺ hoc. Sed ego audacter credo
ꝙ etiā in iſtis duobus caſibus requiraꝰ pſe
uerātia tridui. ꝑ. d. c. ꝯſtitutōem. in quo nihil
excipiꝰ. nec ego credo. Sexto ꝙ deferaꝰ habi
tus in monaſterio. qꝛ quātūcūqꝫ deferaꝰ ex
tra monaſteriū nō cenſeꝰ ꝓfeſſus. vt in. ca. vt
clerici. de regu. no. Pa. in. ca. ex reſcripto. de
iureiur. Sed hic nota dictū abbatis in. c. cū il
loꝝ. de ſen. ex. ꝙ vbicūqꝫ fuerit monachus. dū
modo ſit ſub obedientia abbatis ſemꝑ fingiꝰ
in clauſtro. ⁊ ideo iſtud ſextū intelligiꝰ qñ ex
tra monaſteriū. i. extra obedientiam alicuius
p̄lati defertur. qᷓ nō induciꝰ tacita ꝓfeſſio. qꝛ
ceſſat p̄ſumptio. eo ꝙ ſi vellet ꝓfiteri intraret
monaſterium. ſeu poneret ſe ſub obediētia ab
batis vel p̄lati. Tertio induciꝰ ꝓfeſſio tacita
ꝑ delationem habitus nouicioꝝ non diſtincti
in forma. colore. vel ſciſſura vltra annum. cle.
eos. de regu. Intelligo in monaſterio ſm qᷓ
s. dictū eſt. Quis ſit diſtinctus alia diſtinctio
ne occulta. puta qꝛ benediciꝰ. ⁊ hmōi. Si ve
ro diſtinctio in ſciſſura. colore vel forma ſe pa
tenter exhibeat. ſic nūqꝫ induciꝰ ꝓfeſſio. etiaȝ
ſi feratur ꝑ. xx. annos. vt notatur. in. cle. eos.
in glo. ⁊ Pa. in. c. ex ꝑte. de regu. Additur ab
aliquibus. ſed ego non teneo. Quartum indu
cens tacitā ꝓfeſſionem qñ quis habuit abſo
lute ꝓpoſitū mutandi vitam. ⁊ patet ꝑ. c. con
ſulti. ⁊. c. ſtatuimus. de regularibus. ⁊. ca. be
neficium. ⁊. c. nō ſolum. de regu. li. vi. Sȝ quo
modo hoc intelligatur. fuit diuerſa opi. Sed
verior eſt opinio ꝙ tunc ꝓpoſitū diciꝰ abſolu
tū mutandi vitā quando quis facit votum ꝑ
ſeuerandi in religiōe ⁊ nō aliter. Vnde quis
quis ingrediatur religionē cum ꝓpoſito perſe
uerandi non ꝓpter hoc efficitur tacite ꝓfeſſus
imo plus dico ꝙ etiam ſi feciſſet votum de in
trando. non ꝓpter hoc efficitur tacite ꝓfeſſus
imo poteſt redire ad ſeculuȝ ſicut alij nouicij
Et quod plus eſt ſatiſfecit voto. vt. j. votum
tertio. §. xviij. Et ꝙ non inducat tacitam pro
feſſionem factum votum de intrando vel vo
lūtas pſeuerādi ꝓbaꝰ aperte ꝑ. c. ex tranſmiſ
ſa. de renū. vbi iudicio meo eſt tex. clarꝰs. ſi ñ
cauilletur. imo plus dicit dominus. Cardi. in
conſilio facti. ⁊ ſequiꝰ. Panor. in. d. c. conſul
ti. ꝙ etiam ille qui fecit votum de pſeuerando
non efficiꝰ tacite ꝓfeſſus ꝑ delationem habi
tus nouicioꝝ non diſtincti vnde ſi poſtea egre
deretur ⁊ contraheret matrimoniū. dicit ma
trimonium tenere. ⁊ ad. c. nō ſolum. ⁊ alia ca
pitula que videnꝰ contraria. R. ꝙ loquūtur
ꝙ talis non poteſt redire ad ſeculum ſine pec
cato mortali ex quo abſolute habuit ꝓpoſitū
mutandi vitam. ſ. fecit votū pſeuerādi ſed nō
dicūt ꝙ ſit tacite ꝓfeſſus. ⁊ ideo iſtud tene qꝛ
verius.
¶ Hic aduerte ꝙ ſicut ꝓfeſſio exp̄ſſa que diri 13
mit matrimoniū poſtea cōtractū nūqꝫ induci
tur quātūcūqꝫ quis voueat niſi fiat in mani
bus illius qui habet poteſtatē recipiēdi ⁊ in
corporādi religioni quā ꝓfiteꝰ ſm Ge. in. d. c
ꝯſtōeȝ. ⁊. c. vnico. ꝺ voto. li. vi. ⁊ Lap. ⁊ In.
Jo. mo. ⁊ io. an. i. d. c. porrectū. ⁊ niſi qñ fuit

facta in manu alterius recipiẽtis noĩe dicti p̃-
lati.⁊ ipe ratificauit anteq̃ӡ ꝯheret. ſic pari
rõne in tacita. Et ideo ingreſſio in actibus ꝓ-
feſſoꝝ.vel delatio habitus ⁊ hmõi ſupdicta
ſi debẽt inducere tacitã ꝓfeſſionẽ oportet ſi-
ant ſciẽtibus illis qui pñt incorporare.⁊ cõ-
ſentientibus.aliter nõ inducit̃ quãtũcũq̃ӡ q̃s
talia faciat. qd̃ no.q: ſepe in practica.

Notã etiã q̄ ꝓfeſſio tacita q̃ fit infra annũ
nõ obligat tacite ꝓfeſſũ illi religioni ſpẽiſe ſic
expſſa.vt oſtẽdit tex.in.d.c.ꝯſtitutõӡ. Sӡ bñ
obligat illã religionẽ in qua tacitã ꝓfeſſionẽ
fecit ſibi.q: eũ expellere nõ poterit .aliter nõ
eſſet iſte religioſus vere.⁊ ſic ſi cõtraheret te-
neret matrimoniũ.cuius cõtrariũ dicit tex.in
d.c.vnico. d̃ voto.li.vi. Ratio q: ſi illa nõ te-
neret̃ ſibi in qua ꝓfeſſus ẽ tacite multo minus
alia ⁊ ſic ſi nulla vellet eũ recipe remaneret
religioſus nullius religiõis.qd̃ ẽ impoſſibile:
Et ideo nõ poterit eũ inuitũ expellere ex quo
cõſenſit vt tacite ꝓfiteret̃. Illa aũt ꝓfeſſio q̃
fit ꝑ delatõem habit⁹ vltra annũ obligat illi
religiõi in ſpecie.cle.eos.de regula. In foro
tñ anime ñ tenet̃ niſi religiõi in genere .ſi mõ
ꝑ talẽ delatõem nõ habuit animũ obligandi
ſe. Ex hoc potes colligere ⁊ cõcordare .q̃ ad
cõſciẽtiã doctoꝝ ſic. Profeſſus tacite in vna
de religiõibus approbatis nõ tenet̃ illi ſpẽiſe:
ſed ſolũ vni in genere.⁊ ſi cõtrahit nõ tenetur
matrimoniũ. Profeſſus expſſe in religiõe mẽ-
dicãtiũ infra annũ ſi nõ intẽdebat ſe obliga-
re niſi illi qua ꝓfeſſus ẽ nõ tenet̃. nec illi quaӡ
ꝓfeſſus ẽ.nec alij. ſӡ libere p̃t redire ad ſeculũ
Si vero ſe intẽdebat obligare ſaltẽ religioni
in genere ſic nõ p̃t redire ad ſeculũ. ſi tñ ꝯhit
tenet matrimoniũ. Si tacite ꝓfiteat̃ obligat̃
religioni.⁊ ſi tñ cõtrahit nõ tenet matrimo-
niũ. Ratio q: tacita ꝓfeſſio nõ ꝓhibet̃ in reli-
gionibus etiam mẽdicãtiũ.vt in.d.c.nõ ſoluӡ
ſed ſolũ expſſa.ergo qñ hñtes poteſtatẽ incor-
porãdi ſunt paſſi vt tacite ꝓfiteret̃ ſe obliga-
uerũt illi.licet ipe ex beneficio iuris nõ ſit ſpẽi
ſe obligatus eis.

Utrũ requirat̃ q̄ annus ꝓbatiõis ſit cõti-
nuus vel ſufficiat interpolatus. R.ſm Bar.
in.l.interdũ.§.quotiens.ff.de publi.requirit̃
annus cõtinuus.⁊ facit p̃fatus tex .vbi ſeru⁹
dicit̃ nouitius qui nõ ſterit in vrbe ꝑ annũ cõ-
tinuũ. Facit.l.vnica.C.de pfe.qui in vrbe cõ-
ſtan. Nã intermiſſione tẽporis diuerſificant̃
mores et opera hominũ.vt in.l.ſi nõ ſorte.§.
libertus.ff.de cõdi.indebi. Facit etiã q: qñ iu-
ra faciũt mẽtionẽ de certo tp̃e debet intelli-
gi de tempore cõtinuo.vt notat glo.in rubri-
ca.ff.de varijs ⁊ tẽpo.p̃ſcrip.⁊ in.l.genero. ff.
de his qui not.infa.⁊ ꝑ Io.an.in .c.i.de ele.
li.vi.⁊ videt̃ tex.in.c.cupientes.§.ceterum
Ibidẽ ſequit̃ iſtã opinionem Io.de ligna.⁊
poſt eũ. Pa.in.c.ad apoſtolicã.d̃ regularib⁹
Et adducit. Panor.illud quod legit̃ ⁊ notat̃
in.l.vbi fideiuſſor.ff.de ſolut.vbi format̃ que-
ſtio notabilis. Pone q̄ ſtatuto cauet̃ banni-
tũ ꝓ centum ducatis impune poſſe offendi.bã-
nit̃ quis reſpectu vnius debiti ꝓ quinquagin-
ta.et reſpectu alterius debiti ꝓ alijs quiqua-
ginta.⁊ cõcludit̃ q̄ nõ p̃t talis offendi impu-
ne.q: ex quo debita ſunt diuerſa nõ debẽt cõ-
iungi ad faciendũ vnũ totũ.⁊ ſic ẽ ibi caſus:
q̄ quinquaginta ⁊ quinquaginta nõ faciũt cẽ-
tum.⁊ ſic in caſu noſtro q: intermiſſio tempo-
ris minuit auſteritatẽ regule Quia durius ẽ
cõtinuare ꝑ annum continuum q̃ӡ ꝑ annũ in-
terpolatum.⁊ iſtud tene.q̃uis Her. Prix.⁊
Specu.in ti.de ſta.re.⁊ glo.de reg.iur.in re-
gula eũ qui certus eſt.li.vi.teneãt contrariũ
Uel ſm alios dic q̄ loquitur qñ quis ꝑ totuӡ
vnũ annũ ꝓbauit religionẽ ⁊ poſtea egredit̃
qui poſtea rediens nõ oportet probet iterũ ꝑ
alium annũ.ſӡ licite ſtatim recipi poterit. q:
verum eſt.⁊ ſic ſerua.

Utrũ ſit neceſſariũ q̄ nouitius deferat ha- 16
bitũ illius religionis quã vult ꝓfiteri.an ſuf-
ficiat delatio alterius. R.q̄.licet glo.in .ca.
ſuꝑ eo.de regu.arguat.tñ tenet cum Tancre:
q̄ requirit̃ delatio habitus illius religionis
quam vult profiteri. Et ita habet cõſuetudo
que ẽ optima legũ interpres.l.ſi de interp̃ta-
tõe.ff.de legibus. Et q̄ deferant in monaſte-
rio.q: extra monaſterium delatio habitus cu-
iuſcunq̃ӡ nunq̃ӡ induceret tacitã ꝓfeſſionẽ.d.
cle.eos.licet poſſit talis compelli vel ad dimit-
tendũ habitũ talem.vel ad intrandum mona-
ſterium.vt no. Pa.in.c.vt clerici.de regu.et
limita.vt.s.§.xij.

Utrũ valeat proteſtatio impedire tacitaӡ 17
ꝓfeſſionem. R.q̄.ſic ſm Ho.⁊ Io.an.⁊ Pa-
nor.in.d.c.vt clerici.⁊ glo.in.d.clemen.eos.
Et ideo qui non vult tacite profiteri proteſte-
tur.q̄ per delationes talis habitus non intẽ-
dit tacite profiteri.

Utrum nouicij obligentur ad precepta re- 18
gule. Reſpondeo q̄ nõ.niſi eo modo quo alij
chriſtiani. Debent tamen induci vt eam ſer-
uent quatenus probent eius auſteritates. li-
cet aliquid ſit indulgẽdum eis ne retrocedãt
vt in.c.qd̃ ſcripſi.xxxv.q.iij.

19 ¶ Vtrū nouitius poſſit eligi in ꝑlatū alicuiꝰ religiōis. R. ꝙ nō ad ꝑlatōes alicuius religiōis vt patet in. c. nullus. de elec. li. vi.

20 ¶ Vtrū nouitij poſſint ordinari. R. ꝙ non ēē ad ꝑmā tōſurā. vt ī. c. mōaſterijs. xxix. q. iij.

21 ¶ Vtrū ſit excōicatus qui nouitiū ꝑcutit violēter. R. ꝙ ſic. ꝯ ſen. excō. li. vi. c. religioſo. Sed aduerte hic ꝙ accipit̄ large etiā ꝓ eo q̄ ē infra annos pubertatis indutus habitū religionis in monaſterio. poſſent tn̄ pater ac tutores impuberem reuocare ſi ſine eoꝝ cōſenſu intrauit. xx. q. ij. c. ij.

22 ¶ Vtrū beneficiū ingrediētis religionē vacet. R. ꝙ nō. Nec infra annū ꝓbatōis eiꝰ pōt alteri cōferri. niſi de eius cōſenſu. vel niſi cōſtet ꝙ habeat animū abſolute mutādi vitam. Sed ꝑ aliū deſeruiet aſſignata ſibi eiuſdē beneficij portōe cōgrua. vt notat̄ in. c. beneficiū de regula. li. vi. Et ſm Jo. An. ibidē. Reliq̄ fructus beneficij conſeruabunt̄. vel in vtilitatē eccleſie expendent̄. c. qꝛ ſepe. de elec. li. vi. Nec interī ip̄e nouitiꝰ eos hēbit. Quis Bar. brix. tenuerit ꝙ imo ſui erūt. ⁊ ꝑdicta ꝓuiſio mādabit̄ executioni ꝑ ep̄m. c. cū ex eo. de ele. lib. vi.

23 ¶ Sed nūquid poterit beneficiū nouicio cōferri. R. ꝙ non. Ad epiſcopatū tn̄ eligi p̄t de elec. c. nullus. li. vi.

24 ¶ Vtrū canonicus in nouiciatu debeat vocari ad electōꝫ ep̄i. R. Jo. an. in. d. c. beneficiū. ꝙ nō. Sꝫ ſecus eſſet de patrono. vel eo ad quē nō iure collegij ſed iure ſingulari electio ptinet qꝛ debet vocari.

Nuptie quid ſint habes. s. matrimonium. i. qꝛ idem ſunt.

1 Quo t̄pe ſunt celebrāde habes. s. matrimonij. iij. impedimento. i.

2 ¶ Vtrū ſint bn̄dicēde. R. ꝙ ſic. ſi nullꝰ ip̄orū alijs nuptijs ꝯtis fuit benedictus. Si vo alter eoꝝ in alio matrimonio fuit bn̄dictꝰ nō dꝫ iterari. qꝛ alter ſine altero nō dꝫ benedici. ſed benedictio dimitti. Tho. vero in. iiij. di. xlij. tenet ꝙ virgo licet contrahat cū bigamo debet benedici. qꝛ ſaluat̄ aliquo modo ſignificatio. Hoc credo verū vbi cōſuetudo hoc hꝫ ſm Bar. in. c. vir aūt. de ſecūdis nup. Aliter ꝑ̄ſbiter benedicēs bigamos dꝫ ad ſedē ap̄licā mitti ſuſpēſus ab officio ⁊ beneficio. vt in. d. c. vir aūt. Sꝫ verius dic ſm Jo. an. ꝙ iſta pena intelligit̄ ꝯ ſacerdotes qui benedicunt ſecūdas nuptias viuente altero. Itē cōmunit̄ tenēt doc. c. cū Hoſt. ibidem ꝙ nō eſt ſuſpēſus ip̄o iure ſed ſuſpendendus.

Nunciatio noui operis ē ꝓhibitio facta illi q̄ aut edificat. aut edificij formā mutat in alteriꝰ ꝑiudiciū qd̄ ē edificiū nouū facere. vt. ff. de noui. ope. nū. l. pe. §. opus nouū. Sꝫ qꝛ antiquū refecit opus nouū nō facit. d. l. i. §. ſi quis edificiū. Intellige niſi ex toto eſſet deſtructū. vt no. in. c. cōſuluit. de iude. Vn̄ nihil aliud ē nūciatio niſi ꝓhibitio noui operis. d. l. i. §. nūciamus. ⁊ cod. ti. c. ſignificantibus.

¶ Quibus de cauſis fit denūciatio noui operis. R. ꝙ tribus. Primo gr̄a iuris ꝓprij ꝯſeruādi. Scdo dāni depellēdi. Tertio publici iuris tuēdi. d. l. i. §. nūc videmꝰ. ⁊. §. nūciatio.

¶ Pro quibus operibus p̄t fieri nūciatio h̄: R. ꝙ tm̄ ꝓ illis operibus q̄ ſolo cōiuncte ſūt vel in ſolo fiūt. quoꝝ edificatio vel demolitō videt̄ opus nouū. vt dicta. l. i. §. hoc aūt edictū. Et ad futura nō ad p̄terita fit vt ibidem

¶ Vtrū hec denūciatio ſiue ꝓhibitio ſe extēdat ad eccleſiaꝫ aut locū religioſū. R. ꝙ ſic. cū nō ſint in ꝑiudiciū alterius cōſtruēda. vt ī c. i. eo. ti. Fallit in caſu qn̄ ep̄s ꝓpter neceſſitatē populi aliā eccleſiā vult edificare. licet ſit in ꝑiudiciū aliaꝝ eccleſiarum. de eccle. edi. c. ad audientiam.

¶ Vtrū hec nūciatio ſe extēdat ad purgatōne cloacarū ⁊ riuoꝝ. R. ꝙ nō. qꝛ publice vtilitatis ⁊ ſecuritatꝫ ē riuos ⁊ cloacas curare. ff. eo. l. de pupillo. §. ſi quis riuos

¶ Qualiter fit hec nūciatio. R. tripl'r. Prio ꝑ ꝓtoris inhibitōꝫ. Scdo cū ſimplici verbo inhibēdo. Tertio ꝑ iactū lapilli ſic dicendo nūcio tibi opus nouū ꝑ iactum lapilli ⁊ ſtatim ꝓiciat lapidē in ope ip̄o. Et iſtud tertiū ē melius. qꝛ ꝑ̄ma ⁊ ſcd̄a nūciatio cōſtituit in poſſeſſione. ⁊ certificat poſſeſſorē eū qui vult edificare. ſed ꝑ iactū lapilli nō. vt. d. l. de pupillo §. meminiſſe. ⁊. d. l. i. §. in op̄is. Dicūt tn̄ aliq̄ ꝙ dꝫ fieri ter iactio lapilli. ar. ff. de re. iudi. l. ꝯtumacia. xij. q. ij. indigne. de ꝯſti. c. ex lr̄is

¶ Cui debet fieri hec nūciatio. R. ꝙ dn̄o vl' ꝓcuratori. ſeruo puero. vel fabro. ſeu illi q̄ fabricat. d. l. de pupillo. §. nūciare. Et dꝫ fieri in re p̄n̄ti ⁊ ip̄o opere ⁊ nō tm̄ domino. ſed illis qui ibi ſunt.

¶ Quot modis remittit̄ hec nūciatio. R. ꝙ quatuor modis. Primo ꝟbis exp̄ſſe. ff. eo. ti. l. nō ſolū. §. ſciendū. Scdo ꝑ tranſactionē. ff. eo. ti. l. i. §. inde querit̄. Tertio morte nūciato is. d. l. no ſolū. §. morte. Quarto ſatiſdatione. Verū ē ꝙ denūciās hꝫ tres menſes ad deliberandum an velit docere de iure ſuo. aut recipere

cautionē de demoliendo in quib⁹ denūciatus
non poterit edificare Sȝ ſi infra tres menſes
nō oñdit de iure ſuo p⁹ iſtos tres mēſes caue
at denūciatus de ope demoliendo ⁊ edific.c.t
ℭ.eo.ti.l.vnica.⁊ in.c.vlti.eo.ti.
8 Quis effectus nūciatōis. R. ꝙ quicq̄d edi
ficatū eſt poſt eā demoliri dȝ expenſis ipſius
edificantis.ꝺ.l.i.§.i.⁊.l.pretoꝛ.§.i.eodem.⁊
extra eodem per totum:

Obedientia que eſt hominis ad deū
ſic diffinit̄ ab Anſelmo. Obedientia eſt
affectio volūtatis coniuncte deo. ſicut econ-
trario. Inobedientia eſt affectio volūtatis
dyabolo inſtrumentaliter copulate. q2 ſicut
hō p inſtr̄m opat̄. ſic dyabolus p inobiam ſe
parat hoīem a deo. He.iij.⁊.xi.q.iij.§.euidē
ter. Obedientia que eſt hoīs ad hoīem eſt de-
bita reuerentia minoꝛis ad maioꝛem.
1 Utrū quis teneat̄ obedire in oībus ſuis ma
ioꝛibus. R. ꝙ triplex eſt ſupioꝛitas. Pꝛima
eſt in ſpūalib⁹. Scḋa ē in tpalibus. quo ad re
gimē rei publice. Tertia eſt in tpalib⁹ quo ad
regimē ꝓpꝛie familie. Et iō ſm Alex.in.ij.p-
te ſumme i tertio p̄cepto. obia limitat̄ ſm gra
dū ſupioꝛitatꝭ. Illi em̄ qui p̄eſt ſpūalib⁹ obe
diendū eſt in ſpūalibus necarijs ad ſalutē vel
ad hoc ptinentibus. ſicut pape epō. ⁊ ceteris
p̄latis eccleſiaſticis ab his qui ſubijciunt̄ iu-
riſditioni eoꝝ. dominis ⁊ pꝛincipibus. q2 pre
ſunt tpalibus ad rē publicā ptinentibus. ſic
eis in hoc ē obediendū ab eoꝝ ſubditis. ſi mō
ptās eoꝝ ñ ſit vſurpata. ſm Ri.in.ij.di.vlti
ma. q2 ſi eſt vſurpata nō tenent̄ niſi ꝓpter ſcā
dalū. Et aduerte ꝙ eccleſiaſtici non ſunt ſub
diti dñoꝝ tpaliū. ⁊ ideo non pñt eis aliquid
precipe. de ꝯſti.c.eccleſia. Patri aūt carnali
cū preeſt cure rei familiaris debet̄ ei obedien
tia a filijs. in his que ptinent ad diſpoſitiōeȝ
rei familiaris. Dñ talib⁹ in p̄fatis nō obediē
tes ſciēter ⁊ ſine rōabili cā. ⁊ in re alicui⁹ im
poꝛtantie. aut ex ꝯtemptu peccāt moꝛtaliter.
niſi foret illō qḋ p̄cipit̄ ꝯ p̄ceptū dei vel in ſa
lutis diſpēdiū. aut ꝯ p̄ceptū ſupioꝛis ad ipm
p̄cipientē. In alijs aūt q̄ ad eoꝝ ſupioꝛitatē
nō ptinēt nō ē necariū obedire. Eliciūt̄ iſta a
c.ſi q̄s. de ma. ⁊ obe. in glo. ⁊.viij.q.i.ſciendū
xi.q.iij.ſi dñs. ⁊ ſimilib⁹. Dicit tñ Tho.ſe.ſe.
q.ciiij. ꝙ in his q̄ ptinēt ad interioꝛē motum
volūtatis nō tenet̄ hō homini obedire. qḋ li-
mita veꝝ. niſi op⁹ extrinſecū nō poſſet pfecte
pfici ſine applicatione animi. q2 tūc nō hēret
veritatē. ſȝ tenet̄ obedire applicādo aīmū ad
perficiendum quod precipitur.

Utrū pape ſit obediendū in oīb⁹. R. Pa. 2
in.c.inquiſitioni.ꝺ ſen.exc. ꝙ ſi p̄ceptū ſapit
pctm̄ tūc nō eſt ei obediēdū. qḋ intellige etiā
de veniali.xl.di.in ſumma. Si xo p̄ceptū nō
ſapit pctm̄. tūc ab eccleſiaſticis pſonis ē ſibi
obediendū. lȝ videat̄ durū.xix.di.in memoꝛia
niſi qñ ex obediētia p̄ſumeret̄ ſtatus eccleſie
pturbari vehementer. vel aliud malū futuruȝ
ſeu ſcādalū. Nā tūc etiā ſi p̄ciperet̄ ſub pena
excōicationis late ſn̄ie nō eſt ei obediendū. vt
no. Pa.in.c.ſi qñ. ⁊ in.c.cū adeo. de reſcrip.
Ex quo infert Pa.in.ꝺ.c.ſi qñ. ꝙ quādo mā
dat aliquid ex cuius executione p̄ſumit̄ ſcan-
dalū futurū in ciuitate non eſt ei obediendū.
q2 hoc fit auctoꝛitate legis. vt in.ꝺ.c.ſi qñ. ⁊
in aut̄. vt nulli iudicū. ſȝ dȝ reſcribere Pape.
Limita.ij. ꝙ nō tenent̄ obedire. ſm Pa.in.c.
cū olim. de cle.ꝯiu. qñ papa cū maioꝛi pte cō-
cilij indiceret ꝯtinentiā certo generi pſonaꝝ
poſt ꝓmotionē eis reſiſtentibus q2 ꝯtinētia p
ſuaderi p̄t imperari nō p̄t.xxxij.q.i. Integri
tas. Et ſic p̄t dici ꝙ nec papa p̄t indicere eis
vitaȝ ſtrictioꝛē ꝯ eoꝝ velle.lxxiiij.di.geſta. ⁊
qḋ ibi notat̄. ⁊ in regula ꝙ oēs tangit. de re.
iuris.li.vi. Itē ſi papa credat mādatū iuſtū
⁊ iuſte facere. ſȝ tñ ſubito ꝯſtat mandatum in
ſe ꝯtinere peccatū non eſt exequendū. vt in.c.
litteras. de reſti.ſpo. A ſecularib⁹ aūt eſt obe
diendū pape in ſpiritualibus ⁊ eccleſiaſticis
que ptinēt ad ſalutē ⁊ bonoꝝ moꝝ ⁊ necario
rum ꝯſeruationē. In tpalibus xo nō tenent̄
ei obedire. niſi ſint ei ſubiecti vel rōe cāe vel
rōe pſone. Unū ſi p̄ciperet ſeculari nulla rōne
ſibi ſubdito. ꝙ det ſibi bona ſua nō tenet̄ obe
dire. Idem de epiſcopis ⁊ alijs p̄latis ſpūa-
libus quo ad tpalia. Et ſimiliter de p̄latis ſe
cularib⁹. quo ad ſpiritualia. ⁊ hoc ſequit̄ In
nocentius.in.ꝺ.c.inquiſitioni.
Utrū ſubditi ſeculares teneant̄ obedire do 3
minis ſuis volētib⁹ eos ſubijcere alteri⁹ dñio
R. ꝙ nō. q2 non p̄t hoc facere ſine eoꝝ volun
tate.c.dilecti. de ma. ⁊ obe. ⁊.c.fi.eodem.
Utrū in oī obia ſint intelligende alique cō 4
ditōnes. R. glo.in.c.ij. de voto. ꝙ ſic. ſ. ſi poſ
ſibilitas adeſt. facit.c.querelā. ⁊.c.breui. de
iureiur. ⁊.l.paulus.ff. que ſentētie ſine appe.
re. Item admittit oēm rōabilem cauſam. vt
no. Pa.in.c.magne. de voto. facit.c.ſi qñ. de
reſcrip. ⁊.c.ex pte. de officio dele. ⁊ quod no.
Archi.in.c.vtinam.lxxvi.diſt.
Utrū ꝯ obiaȝ currat p̄ſcriptio. R. ꝙ nō q2 5
ſemp ē in mala fide.l.i.ℭ. de ſuis fugi. ⁊.c.fi.
de regula. ⁊ in glo.c.ſicut nobis. de regula.